

1. СУ „ПЕНЧО П. СЛАВЕЙКОВ”, РАЙОН „ОБОРИЩЕ”
ул. „Стара планина” №11

Утвърждавам :

Веселка Тепавичарова

Директор на 1.СУ“ Пенчо П.Славейков“

ПРОГРАМА ЗА ПРЕДОСТАВЯНЕ НА РАВНИ
ВЪЗМОЖНОСТИ И ЗА ПРИОБЩАВАНЕ НА УЧЕНИЦИ ОТ
УЯЗВИМИ ГРУПИ за учебната 2022/2023г.

I. УВОД

Всяко дете има право на достъп до образование, независимо от етническия му произход, наличие на увреждане или икономическото положение на семейството му и това право е залегнало в Конвенцията на ООН за правата на детето. Настоящата програма цели да начертае целите и задачите за работа с ученици от уязвими групи в 1.СУ „Пенчо П.Славейков,, и урежда взаимоотношенията между институциите, във връзка с предоставянето на приобщаващо образование.

Програмата е изготвена в съответствие с действащите стратегически и оперативни национални документи на централните ведомства, в изпълнение на държавната политика за предоставяне на равни възможности на всички български граждани и за приобщаване на учениците от уязвими групи.

Училищната програма се базира на:

- Закон за предучилищното и училищно образование;
- Наредба за приобщаващото образование;
- Стратегия за образователна интеграция на учениците от етническите малцинства;
- Конвенция за борба срещу дискриминацията в областта на образованието.

Програмата включва реда и начините за оказване на обща и допълнителна подкрепа на всички ученици, които имат необходимост от такава в 1СУ»Пенчо П. Славейков», съобразно техните лични потребности, нужди и интереси.

Уязвими групи в 1СУ» Пенчо П. Славейков» са ученици, диагностицирани със специални образователни потребности, с хронични заболявания, ученици в риск, ученици с изяви дарби, ученици от различни етнически групи, ученици-бежанци, ученици-сираци и други ученици с идентифицирани нужди.

II. ПОДКРЕПА НА ЛИЧНОСТНОТО РАЗВИТИЕ НА УЧЕНИЦИТЕ

В 1СУ »Пенчо П. Славейков» се осигурява обща и допълнителна подкрепа за личностното развитие на учениците, съвместно с държавните и местните органи и структури и доставчиците на социални услуги- Чл.174, от ЗПУО.

Оновни цели на общата и допълнителната подкрепа за личностното развитие на учениците:

1. Да се създадат условия за осъществяване на подкрепа, насочена към осъзнаване, приемане и подкрепа на индивидуалността на всеки ученик и на разнообразието от неговите потребности чрез активиране на ресурси, насочени към премахване на пречките пред ученето и чрез създаване на възможности за развитие и участие на ученика във всички аспекти на общността;
2. Да се осигури подходяща физическа, психологическа и социална среда за развитие на способностите и на уменията на учениците;
3. Да се определят условията и реда за осъществяване на обща и допълнителна подкрепа за личностно развитие на учениците;
4. Да се определи структурата, условията и реда за утвърждаване на индивидуалните учебни планове и на индивидуалните учебни програми на учениците със специални образователни потребности и на учениците с изявени дарби;

Дейности за осъществяване на общата и допълнителната подкрепа за личностното развитие на учениците на ниво институция:

За организиране и координиране на процеса на осигуряване на обща и допълнителна подкрепа за личностно развитие на учениците в началото на всяка учебна година директорът определя координатор, който координира дейността на екипите за подкрепа на личностното развитие и на дейностите с педагогическите специалисти и с родителите, свързани с тази подкрепа. В 1СУ »Пенчо П. Славейков« със заповед на директора са определени трима координатори, съответно за начален, прогимназиален и гимназиален етап на обучение. Координаторът има следните функции:

1. Идентифицира потребностите от предоставяне на обща и допълнителна подкрепа за личностното развитие на учениците на база на наблюдение и анализи, направени от класни ръководители и учители, които преподават на ученика, на основание на документи и изследвания и събрани данни за развитието на учениците;
2. Предлага на директора да утвърди съставите на екипите за подкрепа на личностното развитие на учениците в случай на потребност да се предоставя допълнителна подкрепа;
3. Координира извършването на оценката на индивидуалните потребности на учениците със специални образователни потребности, в риск, с изявени дарби и с хронични заболявания от екипите за подкрепа на личностното развитие;
4. Координира предоставянето на общата и допълнителната подкрепа за личностното развитие на учениците съвместно с педагогическите специалисти в училището;
5. Предлага на директора в случай на необходимост да осигури допълнителни специалисти, като организира и координира осигуряването им от регионален център за подкрепа на личностното развитие на учениците;
6. Координира работата с родителя/настойника/ на ученика, включително по отношение включването му в работата на екипа за подкрепа на личностното развитие на ученика;
7. Координира работата и взаимодействието на всички екипи за подкрепа на личностното развитие на учениците;
8. Съхранява документите на всеки ученик, за което е формиран и работи екип за подкрепа на личностното развитие;
9. Координира връзката с групите за задължително предучилищно образование и при необходимост предлага на директора да изисква служебна информация и документи, които се отнасят до допълнителната подкрепа за личностно развитие на учениците;
10. Координира работата с институциите в системата на предучилищното и училищното образование и с други институции, които работят с деца, по отношение на предоставянето на обща и допълнителна подкрепа на личностното развитие на учениците;

11. Координира предоставянето на методическа подкрепа от регионален център за подкрепа на процеса на приобщаващото образование и от Държавен логопедичен център;
12. Организира и координира дейности и събития в училището за учениците, за училищната и родителската общност, насочени към промяна на нагласите и приемане на различието, както и към изява на дарбите на учениците;
13. След приключване на втория учебен срок на съответната учебна година изготвя и предоставя на педагогическия съвет обобщен доклад за състоянието на процеса на приобщаващото образование в училището;

Общата подкрепа в училището се осъществява от екипи от учители, ръководени от координатора, и е насочена към развитие на потенциала на всяко дете. Тя включва:

1. Екипна работа между учители и други педагогически специалисти в училището;
2. Допълнително обучение по учебни предмети при условията на ЗПУО;
3. Допълнителни модули за ученици, които не владеят български език;
4. Допълнителни консултации по учебни предмети;
5. Кариерно ориентиране на учениците;
6. Занимания по интереси;
7. Библиотечно-информационно обслужване;
8. Грижа за здравето;
9. Поощряване на учениците с морални и материални награди;
10. Дейности по превенция на насилието и преодоляване на проблемното поведение;
11. Ранно оценяване на потребностите и превенция на обучителните затруднения на учениците;

Допълнителна подкрепа за личностно развитие на учениците от 1.СУ»Пенчо П. Славейков»

Допълнителна подкрепа за личностно развитие на учениците се предоставя на ученици със специални образователни потребности; в риск; с изявени дарби ; с хронични заболявания. Видът и формите на обучение, както и конкретните дейности за допълнителна подкрепа за личностно развитие, се определят с план за подкрепа на ученика. Планът за подкрепа на учениците по ал.2, т.1 определя и часовете за ресурсно подпомагане.

Според чл.187/1/ от ЗПУО допълнителната подкрепа за личностното развитие на учениците включва следните дейности:

1. Работа с ученик по конкретен случай;
2. Психо-социална рехабилитация;
3. Рехабилитация на комуникативните нарушения и при физически увреждания;
4. Осигуряване на достъпна архитектурна, обща и специализирана подкрепяща среда, технически средства, специализирано оборудване, дидактически материали, методики и специалисти ;
5. Ресурсно подпомагане;

Допълнителна подкрепа за личностно развитие на учениците се осъществява въз основа на направена оценка на индивидуалните потребности на определен ученик. Оценката се извършва от екип за подкрепа на личностното развитие, определен за всеки отделен ученик. Оценката се потвърждава от Регионален център за подкрепа на приобщаващото образование.

Екипите за подкрепа на личностното развитие се създават със заповед на директора на училището за всеки конкретен ученик, като в състава на екипите се включват: психолог,

ресурсен учител, логопед, учители и при необходимост други специалисти, представители на органите за закрила на детето и на органите за борба с противообществените прояви. Екипите за подкрепа на личностното развитие работят съвместно с родителите на учениците, а при необходимост и с регионалните центрове за подкрепа за процеса за приобщаващото образование и/или с центровете за подкрепа на личностното развитие на учениците.

Екипите за подкрепа на личностното развитие имат следните задачи:

1. Изготвят оценка на индивидуалните потребности на ученика;
2. Изготвят и реализират план за допълнителна подкрепа;
3. Извършват наблюдение и оценка за напредъка на ученика;
4. Изпълняват и други функции, предвидени в държавния образователен стандарт за приобщаващото образование;

При наличието на три и повече ученици в паралелка, които имат специални образователни потребности, се осигурява помощник на учителя. Техните задължения са разписани в Наредбата за приобщаващото образование.

При необходимост се изработва индивидуална учебна програма с адаптирано учебно съдържание и индивидуален учебен план или учебен план за обучение в комбинирана форма на обучение. За учениците с изявени дарби също се изработва индивидуален учебен план.

В 1. СУ »Пенчо П. Славейков« са осигурени условия за повишаване на квалификацията на педагогическите специалисти, които осъществяват обща и допълнителна подкрепа за личностно развитие на учениците;

III. ПЛАН ЗА ДЕЙСТВИЕ ПО ПРОГРАМАТА

Дейности	Срок	Отговорник	Забележка
Определяне на координатор на процеса осигуряване на обща и допълнителна подкрепа със заповед на директора	преди началото на учебната година	Директор	
Идентифициране на учениците, които имат нужда от обща и допълнителна подкрепа	постоянен	ЗДУД-Координатор, класен ръководител, училищен психолог, учители, ресурсен учител	при необходимост
Определяне на училищни екипи за личностно развитие на учениците, които	м.септември	ЗДУД-координатор	

имат нужда от допълнителна подкрепа			
Екипна работа на учителите при идентифициране на потребностите от обща подкрепа на ученици	постоянен	Класни ръководители, Учители, Училищен психолог	
Представяне на дейностите по проект „Подкрепа за приобщаващото образование“	м.септември	Заместник-директор Училищен психолог Ресурсен учител	
Представяне на дейностите за занимания по интереси по Наредбата за приобщаващото образование	до 5 октомври	Зам.- директор Училищен психолог	
Кариерно ориентиране и консултиране в класовете от 1 до 12	през учебната година	Училищен психолог, Кариерен консултант	
Превантивни мерки за недопускане отпадане от училище на ниво клас	преди началото на учебната година	ЗДУД класни ръководители, учители, психолог,	
Участие в Националните програми на МОН с включване на родители и ученици от уязвимите групи;	през учебната година	ЗДУД училищен психолог учители	
Участие в програми и проекти на Столична община с включване на ученици от уязвими групи	през учебната година	директор, зам.-директор, учители, училищен психолог, ученически съвет	
Организиране и провеждане на “Училище за родители“ за родители на ученици, които получават допълнителна подкрепа	през учебната година	Училищен психолог	при желание от родителите
		учители	

Стимулиране участието на деца с изявени дарби в състезания и олимпиади	през учебната година		
Стимулиране участието на деца и ученици от различни етнически групи в състезания и олимпиади	през учебната година	учители	
Участие в проекти по Еразъм плюс с включване на ученици от уязвими групи	през учебната година	ЗДУД, учители	
Обучение на педагогически специалисти за работа в мултикултурна среда	по график, заложен в план за квалификация	директор, главни учители	

I V. ОЧАКВАНИ РЕЗУЛТАТИ ОТ ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ПРОГРАМАТА

1. Участие на всички заинтересовани страни в процеса на приобщаване на учениците от уязвимите групи;
2. Успешно приобщени ученици в мултикултурна образователна среда;
3. Придобити знания, умения и компетентности за работа в мултикултурна образователна среда;
4. Осъществена квалификация на педагогическите специалисти за работа в мултикултурна образователна среда;

Индикатори за резултат:

1. Дял от учениците, подлежащи на задължително образование /до 16 годишна възраст/, обхванати в училище;
2. Дял на отпадналите от училище ученици за една учебна година;
3. Дял на завършилите средно образование ученици от етнически малцинства, продължили обучението си във висши учебни заведения;
4. Дял на учителите, преминали обучение за работа в мултикултурна среда;

V. ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Очакваните ефекти от изпълнението на програмата по отношение на целевите групи са:

1. Успешното реализиране на програмата ще даде възможност за приобщаване на учениците от уязвимите групи чрез развитие на знания и умения за бъдеща социална и професионална реализация;
2. Предоставянето на равен достъп до образование ще засили мотивацията за включване в образователния процес;
3. Програмата осигурява екипна работа, основана на сътрудничество, приятелство и взаимопомощ;
4. Повишената информираност и включеност на родителите в дейностите по програмата ще ги насърчи да стимулират децата си да участват по-активно в образователния процес;
5. Програмата се актуализира в началото на всяка учебна година и в случаи на промени в нормативните документи, с които е свързана;
6. Устойчивостта на програмата ще се измерва чрез осигуряване на трайно и дългосрочно въздействие на постигнатите резултати;

Настоящата училищна програма е приета на Педагогически съвет с Протокол №14 /14.09.2022 г.) и остава отворена за допълване и актуализация.